

Naturskyddsföreningen i Järfälla

Järfälla kommun

177 80 Järfälla

2010-02-03

Synpunkter på detaljplan Mälarbanan, Barkarby – Kallhäll

Naturskyddsföreningen i Järfälla har begränsat sina synpunkter till följande:

- Konsekvenserna av ingreppen vid Lädersättra bytomt kan minskas
- Dagvattendammar vid Kallhäll förbättras
- Förstärkning av spridningseffekten uppnås med förändring i passagen vid Passadvägen
- Ökad bullerstörning men motåtgärder vid Tingshusområdet/kyrkan har ej behandlats
- Mer cykling till pendeltågen
- Infartsparkeringar – alternativ till bilåkning behöver stödjas.
- Kompensationsåtgärder föreslås att koncentreras till Ballstaån

Ingreppet i naturreservatet vid Lädersättra bytomt

I detaljplaneförslaget framställs det som att ingreppet i naturreservaten berör ett område med begränsade naturvärden. Även om ytan som berörs är liten så försvinner en biotop som är sällsynt i kommunen och länet, en torrbacke med stora ekar med mycket död ved förutom Lädersättra bytomt. Mycket av torrbackens kvalitéer kan dock återskapas om hagen på andra sidan av cykelvägen bredvid järnvägen restaureras. Vid diskussioner med en representant för Banverket på samrådsmötet 28 januari framgick att verket redan noterat detta och avser att inkludera förslaget i Miljökonsekvensbeskrivning. I restaureringen måste ingå åtgärder som gynnar bevarandet av den rika reptilfauna som nu finns på Lädersättra bytomt. Det förutsätts att de ormar som finns inom bytomten fångas in innan exploateringen och flyttas till ett säkert habitat inom den restaurerade hagen.

Dagvattendammar vid Kallhäll

Förslagen till dagvattendammar är bra och kan om de anläggs på ett rätt sätt bidra till att öka den biologiska mångfalden. Tyvärr motverkar en del detaljer i förslaget till detaljplan detta.

Vi föreslår att dammen vid Slammertorpsvägen ges mjukare och rundare former. Detta främst av estetiska skäl men det gynnar säkert också djur och växter. Platsen ligger också på ett lerlager av betydande mäktighet. Det är viktigt att underhållet av dammen/dammarna klargörs i planen.

Området runt dammarna vid Kallhälls centrum får inte göras om till ett parkliknande område. Det skulle, förutom framtida höga underhållskostnader, kraftigt försämra dess idag redan rika biodiversitet. Området har idag kommunens rikaste förekomst av dagfjärilar till exempel. I stället för den slyröjning som föreslås anläggs dammar och cykelbanor med försiktighet. Området lämnas därefter att utvecklas mer eller mindre fritt till en gles ljus sumpskog med en örtrik undervegetation. Att hugga upp en s.k. utblick mot Slammertorpsgården från stationsområdet är helt olämpligt. Förutom att det skulle medverka till att torka ut området på ett inte önskvärt sätt så skulle det direkt förstöra den kulturhistoriska miljön runt Slammertorp. Resenärer uppskattar nog en gles lövskog med en framskyntande vattenspegel lika mycket som ett avlägset gärd under det korta uppehållet i Kallhäll.

Spridningskorridor och passage

Kommunen har i sin översiktsplan betonat vikten av spridningskorridoren Görvälnreservatet mot Bredgården. Senare tonar man ner dess betydelse och betonar mer korridoren Kallhäll station, parken och mot Björkliden-Molnsätra. De nu tagna besluten att bygga för industri/kontor vid Polhem/Enköpingsvägen talar inte heller för översiktsplanens ide. Den nu föreslagna placeringen nära Kallhäll station har byggmässiga fördelar men var har djuren sin gång? Den nu snörিকা vintern kan ge förbättrat kunskapsläge.

Passagen över järnvägen mellan Passadvägen och Järfällavägen har länge efterfrågats av de boende i Ekdalsområdet och Berghem. Rätt utformad kan bron också fungera som en utmärkt ekologisk förstärkning. Bron bör göras något bredare, den behöver inte ha samma bärkraft över hela sin bredd, och ytorna utanför gång och cykelbanan görs mjukare, substrat från torrbacken eller Lädersättra bytomt kan användas för detta.

Buller

Många områden i kommunen blir drabbade av ökat buller. Ett område där vi saknar motåtgärder är Tingshusområdet/kyrkan i Barkarby.

Cykelvägar/-banor

För detta avsnitt rekommenderar vi studie av Stockholms stads ”Cykelparkering i staden - utformning av cykelparkeringar”

www.stockholm.se/PageFiles/143095/TK_Cykelparkeringstaden.pdf

Det är positivt att en ny cykelväg anläggs längs Kallhällsleden. Även om inte detaljplanen täcker anslutande cykelvägar bör för att en bra total lösning skall erhållas planering ske av hur cykelvägar skall anslutas till stationen i Kallhäll.

I nuvarande lösning måste tre gator korsas på 100 m, där en av korsningarna inkluderar trafikljus. Det är Källtorpsvägen, den väg Cykelfrämjande har skyltat för att ta sig till Järvafältet. Den lösningen uppfyller inte kraven på cykelvägar enligt Stockholms stads handbok för cykel i staden där följande citat är hämtat: "Ska cykeln kunna konkurrera med bilen på cykeldistanser måste cykelvägnätet vara minst lika bra som bilvägnätet vad gäller genhet, framkomlighet, komfort och säkerhet. Planering, utförande, drift och underhåll av

cykelvägnätet måste ske på samma professionella sätt som för biltrafiken". Cykelvägen längs Kallhällsleden från norr och den regionala cykelvägen Kungsängstråket måste också anpassas så att bra cykellösning erhålls.

Infartsparkeringar

Behovet av infartsparkering är starkt ökande. Med en ökad och förbättrad pendeltågstrafik måste åtgärder vidtas för att fler åker buss till pendeltåget i stället för bil till stationen eller fram till slutdestinationen. Desto glesare och sämre busstrafik desto mer behov av infartsparkering och bilpendling. Tillförlitlighet och täckning behöver förbättras för att öka attraktionskraften hos SL bussar. Cykelsatsning är en del, men även bebyggelsetäthet och placering av butiker, skolor, dagis osv. har betydelse för ett klimatsmart och hållbart Järfälla. Detta visar att investeringen i 4-spår på Mälarsebanan behöver ges en påverkan på samhällsplaneringen långt utanför det inritade detaljplaneområdet.

Kompensationsåtgärder

Naturskyddsföreningen har tidigare, i remissvar och diskussioner med Banverket påpekat att kraftfull kompensering erfordras för intrånget i Görvälns naturreservat. Vi instämmer helt i de synpunkter om kompensationsåtgärder som framförts av Järfällas Utbildnings- kultur- och fritidsförvaltning. Det gäller att skilja på nödvändig åtgärd och kompensationsåtgärd. Vi vill framföra tanken att kompensationsåtgärderna koncentreras till Bällstaån. Detta projekt torde utgöra ett unikt tillfälle att ta ett större grepp om problemen eftersom en part svarar för ingrepp i ett och samma projekt längs nästan hela åns sträckning. Bällstaån orsakar för projektet stora kostnader, ger upphov till risker i form av ras och översvämningar men har potential att bidra med väsentligt höjda miljövärden. En möjlighet att få till stånd samverkan med övriga berörda kommuner är en angelägen fråga. En genomgående restaurering av Bällstaån har länge diskuterats och utretts kommunerna emellan.

Naturskyddsföreningen i Järfälla

Kenneth Andersson